

EUROOPA PARLAMENT

2014–2019

Keskkonna-, rahvatervise ja toiduohutuse komisjon

2014/2228(INI)

16.4.2015

ARVAMUS

Esitaja: keskkonna-, rahvatervise ja toiduohutuse komisjon

Saaja: rahvusvahelise kaubanduse komisjon

soovituste kohta Euroopa Komisjonile Atlandi-ülese kaubandus- ja investeerimispartnerluse läbirääkimiste kohta (2014/2228(INI))

Arvamuse koostaja: Bart Staes

PA_NonLeg

ETTEPANEKUD

Keskkonna-, rahvatervise ja toiduohutuse komisjon palub vastutaval rahvusvahelise kaubanduse komisjonil lisada oma resolutsiooni ettepanekusse järgmised ettepanekud:

- võttes arvesse USA presidendi Barack Obama, Euroopa Komisjoni presidendi José Manuel Barroso ja Euroopa Ülemkogu eesistuja Herman Van Rompuy 13. veebruari 2013. aasta ühisavaldust¹,
- võttes arvesse oma 23. mai 2013. aasta resolutsiooni ELi kaubandus- ja investeerimisläbirääkimiste kohta Ameerika Ühendriikidega²,
- võttes arvesse 14. juuni 2013. aasta juhiseid läbirääkimiste pidamiseks Euroopa Liidu ja Ameerika Ühendriikide vahelise transatlantilise kaubandus- ja investeerimispartnerluse üle³,
- võttes arvesse USA kaubandusesindaja 2013. ja 2014. aasta aruandeid sanitaar- ja fütosanitaarmeetmete kohta⁴,
- võttes arvesse USA kaubandusesindaja 2013. ja 2014. aasta aruandeid tehniliste kaubandustökete kohta⁵,
- võttes arvesse sisepoliitika peadirektoraadi 2013. aasta oktoobri uuringut „ELi ja USA kaubandus- ja investeerimispartnerluse õiguslikud tagajärjed liidu õigustiku ning keskkonna-, rahvatervise ja toiduohutuse komisjoni asjaomaste sektorite jaoks, mida tuleks läbirääkimistel käsitleda” (Legal implications of the EU-US trade and investment partnership (TTIP) for the Acquis Communautaire and the ENVI relevant sectors that could be addressed during negotiations)⁶ ja 2014. aasta novembri uuringut „Keskkonna-, rahvatervise ja toiduohutuse komisjoni asjaomased õigusvaldkonnad ELi ja USA vahelistes Atlandi-ülese kaubandus- ja investeerimispartnerluse teemalistes läbirääkimistes” (ENVI relevant legislative Areas of the EU-US Trade and Investment Partnership Negotiations (TTIP))⁷,
- võttes arvesse ÜRO Kaubandus- ja Arengukonverentsi 2014. aasta juuni infoteatist investori ja riigi vaheliste vaidluste lahendamise korra kohta Ameerika Ühendriikides ja Euroopa Liidus⁸,

¹ http://europa.eu/rapid/press-release_MEMO-13-94_en.htm.

² Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2013)0227.

³ <http://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-11103-2013-DCL-1/et/pdf>

⁴ <http://www.ustr.gov/sites/default/files/2013%20SPS.pdf>.

http://www.ustr.gov/sites/default/files/FINAL-2014-SPS-Report-Compiled_0.pdf.

⁵ <http://www.ustr.gov/sites/default/files/2013%20TBT.pdf>.

<http://www.ustr.gov/sites/default/files/2014%20TBT%20Report.pdf>.

⁶ [http://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/etudes/join/2013/507492/IPOL-ENVI_ET\(2013\)507492_EN.pdf](http://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/etudes/join/2013/507492/IPOL-ENVI_ET(2013)507492_EN.pdf).

⁷ [http://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2014/536293/IPOL_STU\(2014\)536293_EN.pdf](http://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2014/536293/IPOL_STU(2014)536293_EN.pdf).

⁸ http://unctad.org/en/PublicationsLibrary/webdiaepcb2014d4_en.pdf.

- võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikleid 168 ja 191, eriti selle artikli 191 lõikes 2 sätestatud ettevaatuspõhimõtet,
 - võttes arvesse 2004. aastal kehtestatud ELi terviklikku lähenemist toiduohutusele („talust toidulauale”)¹,
 - võttes arvesse Eurobaromeetri 2014. aasta novembris läbiviidud Atlandi-üleest kaubandus- ja investeerimislepingut käsitletud uuringu tulemusi,
 - võttes arvesse õhusaasteainete siseriiklike ülemmäärade direktiivi 2001/81/EÜ, mis on osa õhusaastet käsitleva temaatilise strateegia rakendamisest, ja arvestades eri saasteallikate kategooriaid käsitlevaid õigusakte, nagu Euro 5/6 ja EURO VI, mille eesmärk on vähendada õhusaastet, mis põhjustab 400 000 inimese enneaegset surma Euroopas,
- A. arvestades, et inimpõlvede jooksul on kaubandus aidanud kaasa majanduskasvule, tööhõivele ja jõukuse suurenemisele Euroopas; arvestades siiski, et kaubandus ja investeeringud ei ole eesmärgid omaette, vaid peaksid olema elatustaseme tõstmise, heaolu suurendamise, inimeste tervise kaitse ja edendamise vahendid ning aitama kaasa täieliku tööhõive ja kogu maailma ressursside säästva kasutamise tagamisele vastavalt säästva arengu eesmärgile, püüdes keskkonda nii kaitsta kui ka säilitada;
- B. arvestades, et Eurobaromeetri 2014. aasta novembri uuringu kohaselt pooldas 28st liikmesriigist 25 liikmesriigi Euroopa kodanike enamus Atlandi-üleest kaubandus- ja investeerimislepingut;
- C. arvestades, et Euroopa on vananeva elanikkonnaga, toorainenappuses, madala sündimusega ja SKPga võrreldes suurte sotsiaalsete kuludega sotsiaalmudeliga kontinent ning Euroopa hakkab üha enam sõltuma ELi välisest majanduskasvust, mis aitaks luua liidusisest rikkust, millega toetada oma sotsiaalsüsteeme, sest need satuvad suure surve alla peamiselt eluea pikenemise ja tööealise elanikkonna vähenemise tõttu;
- D. arvestades, et nõukogu Atlandi-ülese kaubandus- ja investeerimispartnerluse (TTIP) läbirääkimiste juhiste² kohaselt on lepingu eesmärk suurendada ELi ja USA vahelist kaubavahetust ja investeeringuid, et luua töökohtade ja kasvu jaoks uusi majandusvõimalusi parema turule juurdepääsu ja õigusnormide suurema kooskõlastatuse abil, kõrvaldades tarbetud kaubavahetuse õiguslikud takistused ja võttes suuna ühiste standardite kehtestamisele, kuid tunnustades samas, et säästev areng on mõlema poole üldine eesmärk ja kumbki pool ei erguta kaubandust ega välismaiseid otseinvesteeringuid siseriiklike keskkonna-, tervishoiu- ja ohutusnormide ja -standardite langetamise arvelt; arvestades, et Euroopa Komisjon³ ja president Obama⁴ on korduvalt avalikkusele teada andnud, et standardeid ei langetata kummalgi pool Atlandi ookeani;
- E. arvestades, et USA on juba sõlminud mitu muud kaubandus- ja investeerimispartnerluse

¹ http://ec.europa.eu/dgs/health_consumer/information_sources/docs/from_farm_to_fork_2004_en.pdf.

² <http://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-11103-2013-DCL-1/et/pdf>

³ http://europa.eu/rapid/press-release_MEMO-14-12_en.htm.

⁴ <http://www.whitehouse.gov/the-press-office/2014/03/26/press-conference-president-obama-european-council-president-van-rompuy-a>

lepingut teiste maailma riikidega;

- F. arvestades, et Atlandi-ülese kaubandus- ja investeerimispartnerluse üle peetavatel läbirääkimistel on kolm põhiküsimust: a) turulepääs, b) õigusnormidega seotud probleemid ja mittetariifsed kaubandustõkked ning c) eeskirjad;
- G. arvestades, et Atlandi-ülene kaubandus- ja investeerimispartnerlus on võimalus võtta sihiks kõrged standardid teatavates valdkondades, et kaitsta inimeste ja loomade tervist ning keskkonda kogu maailmas;
- H. arvestades, et kõigele vaatamata tuntakse muret selle pärast, et TTIP eesmärk vähendada ja kaotada kehtivad mittetariifsed kaubandustõkked¹ võib viia sellise lepingu sõlmimiseni, mis võib ohustada ELis inimeste tervist, sealhulgas toiduohutust, loomade tervist ja keskkonda;
- I. arvestades, et ELi ja USA õigussüsteemid on erinevad ka inimeste tervise ja keskkonnakaitse küsimustes, sh toiduohutus, tarbijate teavitamine ja loomatervis, mis tuleneb erinevast õigus- ja poliitilisest kultuurist, milles kajastuvad eri mured ja lähenemisviisid, näiteks erisugused põhimõtted (nt ettevaatuspõhimõte), väärtushinnangud, poliitikaeesmärgid ja riskianalüüsi meetodid;
- J. arvestades, et EL ja USA peavad teatavaid nimetatud valdkondade standardeid kaubandustõketeks²;
- K. arvestades muret, et TTIP ja sarnaste kaubanduslepingute vastuvõtmise kavatsus on juba mõjutanud komisjoni ettepanekuid ja meetmeid, mis on seotud näiteks toiduohutuse ja kliimakaitsesega (nt haigusetekiitajate vähendamise ravi, kloonitud loomade ja nende järeltulijate liha märgistamine ning kütusekvaliteedi direktiivi rakendamine);
- L. arvestades muret, et õigusloomealast koostööd käsitlevate eelnõu sätetega selliste õigusaktide kohta, millel on või võib olla oluline mõju EL ja USA vahelisele kaubandusele ja investeeringutele,
- antakse USAle ametlikult õigus ELi toimimise lepingu artikli 291 kohaselt vastuvõetavate rakendusaktide suhtes, kuid samas ei ole Euroopa Parlamendil mingit kontrolliõigust rakendusaktide üle;
 - antakse USAle õigus alustada õigusaktide alast vahetust, mis puudutab liikmesriikide õigusaktide vastuvõtmist, sealhulgas õigusnormide koostõla suurendamise võimaluste ühine läbivaatamine;
 - võidakse *de facto* teha ELi jaoks raskemaks minna kaugemale rahvusvaheliste õigusaktide väikseimast ühisnimetajast, kuna tal on kohustused, mis on võetud seoses rahvusvahelise õigusloomealase koostöö ja rahvusvaheliste õigusaktide rakendamisega;
- M. arvestades, et õigusaktide suurema koostõlastatuse saavutamise eeltingimus, kahjustamata

¹ Vt USA kaubandusesindaja tehnilisi kaubandustõketeid käsitlevat 2014. aasta aruannet, lk 45.

² USA osas vt USA kaubandusesindaja 2013. ja 2014. aasta aruannet tehniliste kaubandustõkete kohta.

samas kehtivaid ja tulevase ELi tervise- ja keskkonnastandardeid, on teha selget vahet nendel valdkondadel, mille eesmärgid ja kaitsetase on sarnased, ja sellistel valdkondadel, kus need on erinevad; arvestades, et valdkondades, mille eesmärgid ja kaitsetase on sarnased, võiks püüelda ühiste lähenemisviiside või vastastikuse tunnustamise poole; arvestades, et valdkondades, mille kaitsetasemed selgelt erinevad, tuleks koostöös keskenduda teabevahetusele või ülespoole ühtlustamisele;

- N. arvestades, et ELi ja USA seadusandjad on võtnud väga erineva lähenemisviisi toidu- ja söödaohutuse õiguslikule reguleerimisele, eriti mis puudutab loa andmist GMOde kasutamisele toidu- ja söödaahelas, GMOde märgistamist ja kontrolli, liha jälgitavust, haigustekitajate vähendamise ravi, pestitsiidide ja kloonitud loomi; arvestades, et ELi keskkonna- ja toiduohutuse alased õigusaktid põhinevad ettevaatuspõhimõttel ja „talust toidulauale” lähenemisviisil, millega kehtestatakse rangemad ELi õigusnormid ja mis tuleks seetõttu säilitada;
- O. arvestades, et kavandatava TTIP mõju ELi keskkonna-, tervise- ja toiduohutuse alasele õigustikule sõltub suurel määral lepingu täpsetest sätetest; arvestades, et mingil juhul ei tohi kaubandusleping muuta osalisriikide kehtivaid õigusakte; arvestades, et kehtivate õigusaktide rakendamine ja uute õigusaktide vastuvõtmine peab endiselt jääma kehtestatud korras demokraatlikult valitud esinduskogude pärusmaaks;
- P. arvestades, et ELil on praegu piiratud juurdepääs USA merendussektori turgudele ja kui TTIP rakendatakse nõuetekohaselt, võib selle tulemuseks olla parem koostöö, suurem lähenemine ja majanduslik kasu Euroopa äriettevõtetele;
- Q. arvestades, et erinevalt üle 150 maailma riigist ei ole USA ratifitseerinud kemikaale käsitlevaid olulisemaid rahvusvahelisi konventsioone (nt püsivate orgaaniliste saasteainete Stockholmi konventsioon ja teatavate ohtlike kemikaalide rahvusvahelist kauplemit käsitlev Rotterdami konventsioon), mis näitab, et USA on rahvusvahelisest kemikaalipoliitikast eraldiseisev; arvestades pealegi, et USA on keeldunud rakendamast ÜRO kemikaalide klassifitseerimise ja märgistamise üldise harmoneeritud süsteemi keskkonda käsitlevat osa, mis näitab, et kemikaalide küsimuses lähevad USA ja ELi seisukohad lahku juba aluspõhimõtetes;
- R. arvestades, et USA 2014. aasta tehniliste kaubandustökete aruande kohaselt on USA väljendanud muret kemikaalimääruse REACH pärast igal Maailma Kaubandusorganisatsiooni (WTO) tehniliste kaubandustökete komitee kohtumisel alates 2003. aastast, väites muret tundes, et REACHi aspektid on diskrimineerivad, õiguslikult põhjendamatud ja tekitavad tarbetuid kaubandustökkeid, mis tähendab, et USA on üsna põhimõtteliselt REACHi vastu;
- S. arvestades, et 1976. aastal vastu võetud USA mürgiste ainete kontrollimise seaduse ja 2006. aastal vastu võetud REACHi põhimõtteline erinevus on üldtunnustatud; arvestades, et seetõttu ei kavatseta TTIP läbirääkimistel ühtlustada neid kahte süsteemi; arvestades, et kõnelustel siiski käsitletakse tulevast koostööd REACHi rakendamisel; arvestades täiesti erinevaid seisukohti kemikaalide riskijuhtimise küsimuses ning USA põhimõttelist ja püsivat vastuseisu REACHile, ei too nende kahe erineva seaduse rakendamiseks tehtav koostöö mingit kasu, seda enam, et rakendamine ei ole kaugeltki vaid tehniline või vastuoludeta ülesanne;

- T. arvestades, et USA ja ELi õigussüsteemis on kaks olulist erinevust taimekaitsevahendite osas:
- 82 toimeainet on ELis keelatud, kuid USAs lubatud;
 - EL võttis teadlikult vastu ohtudel põhinevad sulgemiskriteeriumid, et järk-järgult kaotada selliste toimeainete kasutamine, mis määruse (EÜ) nr 1107/2009 kohaselt on kartsenogeensed, mutageensed, reproduktiivtoksilised, püsivad ja toksilised ning bioakumuleeruvad või sisesekretsioonisüsteemi kahjustavad; USA rõhub riskipõhisele lähenemisele, mis põhineb arvukatel eeldustel ja ekstrapoleerimisel ning lubatakse selliste väga muret tekitavate ainete kasutamist;
 - võrreldes USA süsteemiga on ELis toidus lubatava pestitsiidide jäägi kogus üldreeglina väiksem;
- U. arvestades, et ELi läbirääkimiste sanitaar- ja fütosanitaarmeetmete teksti eelnõus, mis esitati 2014. aasta 29. septembrist kuni 3. oktoobrini kestnud läbirääkimiste vooruks, soovitatakse teha pooltele kohustuseks kohaldada *codex alimentarius*'e komisjoni kehtestatud jääkide piirnorme aasta jooksul pärast nende vastuvõtmist, kui importiv pool ei ole teatanud reservatsioonist *codex alimentarius*'e komisjoni koosolekul; arvestades, et võrreldes *codex alimentarius*'e komisjoniga on ELis toidus lubatava pestitsiidide jäägi kogus üldreeglina väiksem; arvestades, et viimase nelja aasta jooksul on Euroopa Toiduohutusamet (EFSA) esitanud reservatsiooni 31–57% kõigist juhtudest, mis näitab, kui suurel määral ei ole EFSA nõus *codex*'i standarditega; arvestades, et praegu on EFSA-l vabadus teha reservatsioone võimalikkuse piires; arvestades, et kui kord TTIP on vastu võetud, on siiski väga küsitav, kas poliitika lubab EFSA-l jätkata samal viisil, kuna teksti eelnõuga on kavas kohustada ELi ja USAd tegema koostööd rahvusvahelisi standardeid kehtestavates organisatsioonides, et saavutada vastastikku rahuldavaid tulemusi, mis võib vähendada EFSA võimalusi teha edaspidi reservatsioone *codex alimentarius*'e komisjonis ja tuua sellega kaasa madalamad standardid ELi jaoks;
- V. arvestades, et tuleks takistada naatriumhüpokloritit sisaldavate mikroobivastaste lahustega töödeldud linnulina importi ELi;
- W. arvestades, et peaaegu ratifitseeritud laiaulatuslik majandus- ja kaubandusleping on juba tõestanud kaubandusvõimalusi tundlikes põllumajandusvaldkondades, nagu loomaliha, pidades samas rangelt kinni Euroopa sanitaar- ja fütosanitaarnormidest ja meetoditest¹;
- X. arvestades, et USA 2014. aasta tehniliste kaubandustõkete aruandes osutatakse USA kemikaali- ja taimekaitsevahendite sektori muredele seoses ohtudel põhinevate sulgemiskriteeriumide väljatöötamisega sisesekretsioonisüsteemi kahjustajatele ning aruandes on märgitud, et USA väljendas oma muret keskkonna peadirektoraadi ettepaneku pärast nii ühepoolselt kui ka WTO tehniliste kaubandustõkete ja sanitaar- ja fütosanitaarmeetmete komiteede kohtumistel; arvestades, et komisjon otsustas alustada mõjuhindangut sisesekretsioonisüsteemi kahjustajate kriteeriumide väljatöötamise kohta 2013. aasta juulis; arvestades, et see otsus on peamine põhjus, miks komisjon ei ole 2013. aasta detsembriks võtnud vastu kriteeriume, milleks tal oli aega neli aastat; arvestades, et

¹ <http://www.globalmeatnews.com/Industry-Markets/Canada-to-develop-hormone-free-beef-for-EU>

USA pidas komisjoni otsust tervitatavaks, kuid nii nõukogu kui ka Euroopa Parlament otsustasid toetada Rootsit kohtuasjas komisjoni tegevusetuse pärast, mis kinnitab põhimõtteliselt erinevaid seisukohti ELi õiguse sätete olemuse suhtes;

- Y. arvestades seoste olemasolu ebatervisliku toidu ja toitumisega seotud mittenakkuslike haiguste vahel; arvestades, et ÜRO eriraportööri aruandest iga inimese õiguse kohta võimalikult heale füüsilisele ja vaimsele tervisele nähtub, et maailmakaubandus, kasvanud otsesed välisinvesteeringud toiduainesektorisse ja ebatervisliku toidu laialdane turustamine on suurendanud ebatervisliku toidu tarbimist¹; arvestades, et eriraportöör lõpetas oma raporti mitmesuguste soovitustega riikidele ja toiduainetööstusele ning soovitas neil võtta konkreetseid meetmeid ebatervisliku toidu tootmise ja tarbimise vähendamiseks ning parandada tervislikuma toiduvaliku kättesaadavust ja taskukohasust;
- Z. arvestades, et Maailma Terviseorganisatsiooni (WHO) ülemaailmse mittenakkuslike haiguste ennetamise ja kontrolli tegevuskavas aastateks 2013–2020² on märgitud, et neli peamist mittenakkuslikku haigust koos vaimse tervise häiretega põhjustavad kogutoodangu vähenemist, mis on hinnanguliselt 47 triljonit USA dollarit; arvestades, et WHO andmetel moodustas 2010. aastal kahju 75 % maailma SKPst (63 triljonit USA dollarit); arvestades, et WHO andmetel tähendaks mittenakkuslike haiguste puhul samas vaimus jätkamine tootlikkuse vähenemist ja tervishoiukulude järsku suurenemist kõikides riikides;
- AA. arvestades, et 2013. aasta juunis toimunud 8. tervise edendamise maailmakonverentsil märkis WHO peadirektor, et mittenakkuslike haiguste ennetamiseks tehtavad jõupingutused on vastuolus suurettevõtjate huvidega³;
- AB. arvestades, et sarnaselt Vaikse ookeani ülese partnerluslepinguga võib TTIP piirata ELi ja liikmesriikide võimalusi kaitsta toitumispoliitikat osapoolte huvide mõju eest, kahandada olemasolevaid sekkumisvõimalusi vähem tervisliku toidu tarbimise aktiivseks vähendamiseks (ja tervisliku toidu propageerimiseks), sealhulgas riigihankepoliitika kaudu, ja piirata ELi ja liikmesriikide võimalusi neid sekkumismeetmeid rakendada⁴;
- AC. arvestades, et USA loomade heaolu valdkonna õigus on oluliselt madalamal tasemel ELi õigusraamistikust, muu hulgas puuduvad õigusaktid, milles oleksid põllumajandusloomade heaolu käsitlevad normid enne nende tapakohta viimist; arvestades, et komisjon ei pea kahjuks loomade heaolu kaubandusküsimuseks, nagu ka toiduohutust ja loomade tervist impordinõuete osaks;
- AD. arvestades, et ELil ja USA-l on väga erinev lähenemine õiguslikule reguleerimisele, keskmise heite lähteväärtustele ja kavatsusele vähendada kergeveokite keskmisi kasvuhoonegaaside heitkoguseid; arvestades, et see valdkond ei peaks seepärast olema vastastikuse tunnustamise teemaks;
- AE. arvestades, et ELi ja USA seadusandjatel ja reguleerivatel asutustel on väga erinev lähenemine kasvuhoonegaaside heitkoguste ja kliimamuutustega tegelemise küsimusele; arvestades, et kliimamuutustest tuleneva märkimisväärse ohuga tegelemine ja vastuvõetud kliimapolitiika terviklikkuse säilitamine peaksid olema olulisemad kaubanduse edendamisest;

¹ http://www.unscn.org/files/Announcements/Other_announcements/A-HRC-26-31_en.pdf

- AF. arvestades, et ülemaailmse kaubavahetuse jätkusuutlikkuse tagamiseks on TTIP puhul oluline võtta arvesse kliimamuutustega seotud väliskulusid ning lennunduse, laevanduse ja autoveo tervise- ja keskkonnakulusid; arvestades, et nimetatud kulude arvessevõtmiseks ei ole tõhusat rahvusvahelist meetet, mistõttu EL peaks võtma kasutusele ja rakendama piirkondlikke mittediskrimineerivaid meetmeid selliste välismõjudega tegelemiseks;
- AG. arvestades, et TTIP säästvat arengut käsitlevate sätete eesmärk peaks olema tagada kaubandus- ja keskkonnapoliitika vastastikune toetamine, edendada ressursside optimaalset kasutamist kooskõlas säästva arengu eesmärgiga ja tihendada keskkonnaalast koostööd;
- AH. arvestades, et paljudes valdkondades, nagu kliima- ja heitkoguste kontrollimise poliitika, on USA õigusnormid palju leebemad kui ELis, mille tulemusena on tootmis- ja õigusnormide täitmise kulud ELis suuremad kui USAs, ja sellest tuleneb kasvuhooonegaaside heite ülekandumise oht;
- AI. arvestades, et nende energiatundlike kaupade tariifide vähendamine tingimustes, kus õigusnormide täitmise ning keskkonna- ja kliimanõuete järgimise kulud on ELis suuremad kui USAs, võib ELi toodangu konkurentsivõime väheneda võrreldes USAst imporditavaga, mille kulud on madalamad;
- AJ. arvestades, et üldised tervishoiusüsteemid on Euroopa sotsiaalmudeli osa ning liikmesriikide pädevuses on juhtida ja korraldada tervishoiuteenuseid ja arstiabi;
- AK. arvestades, et Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) nr 536/2014, milles käsitletakse inimtervishoiu kasutatavate ravimite kliinilisi katseid, nõutakse kõigi kliiniliste katsete tulemuste kokkuvõtete avaldamist üldsusele juurdepääsetavas andmebaasis ühe aasta jooksul pärast katse lõpetamist ning kogu kliinilise uuringu aruande avaldamist, kui loa andmise menetlus on lõpetatud või kui taotleja on võtnud tagasi müügiloa taotluse; arvestades, et USA õiguses ei nõuta samasugust läbipaistvust;
- AL. arvestades, et ravimitele tehtavad kulutused moodustavad hinnanguliselt 1,5 % Euroopa SKPst, mistõttu igasugusel TTIPst tuleneval intellektuaalomandi kaitse suurenemisel võib olla kahjulik mõju tervishoiukuludele;
- AM. arvestades, et ÜRO Kaubandus- ja Arengukonverentsi arvates on keskkonna- ja tervishoiumeetmed nende riiklike meetmete hulgas, mida investori ja riigi vaheliste vaidluste lahendamise menetlustes kõige rohkem vaidlustatakse;
- AN. arvestades, et komisjon otsustas 2014. aasta 25. novembril suurendada TTIP läbirääkimiste läbipaistvust¹; arvestades, et see on tervitatav otsus; arvestades, et Euroopa ombudsman väljendas 2015. aasta 7. jaanuaril heameelt komisjoni edusammude üle TTIP läbirääkimiste läbipaistvamaks muutmisel, kuid tegi siiski mitmesuguseid soovitusi edasisteks parandusteks¹; arvestades, et USA teksti ettepanekute kättesaadavaks tegemine suurendaks samuti läbipaistvust;
1. kutsub komisjoni järgima nõukogu TTIP läbirääkimisjuhiste üldpõhimõtteid ja eesmärke;

2. palub komisjonil tagada, et ELi poliitikameetmeid ja põhimõtteid, mis puudutavad tervishoiu, loomade tervise ja keskkonnakvaliteedi kaitsmist ja parandamist, kaitstakse nii *de jure* kui ka *de facto* kogu läbirääkimiste vältel ja neid kajastatakse TTIP lepingu lõplikus tekstis;
3. palub komisjonil tagada, et TTIP ei mõjutaks ELi ja liikmesriikide õigust, võimalusi ja seadusandlike menetluste eesmärki võtta vastu, rakendada ja jõustada vastavalt oma pädevusele kehtivaid ja tulevasi meetmeid, mis on vajalikud selleks, et saavutada seaduspärased poliitikaeesmärgid näiteks inimeste ja loomade tervise ning keskkonnakaitse vallas kedagi diskrimineerimata;
4. kutsub komisjoni tagama, et ükski kokkulepe, olgu see esitatud horisontaalsetes peatükkides, milles käsitletakse õigusloomealast koostööd, või mõnda sektorit puudutavaid sätetes, ei tooks kaasa kehtivate keskkonna-, tervishoiu- ja toiduohutuse standardite vähendamist, ja tagama samuti, et ükski kokkulepe ei mõjutaks kehtestatavaid õigusnorme valdkondades, mille standardid on USAs ELi omadest väga erinevad, näiteks kehtivate (raam)õigusaktide rakendamine (REACH), uute õigusaktide vastuvõtmine (kloonimine) või kaitsetaset mõjutavate edasiste määratluste vastuvõtmine (sisesekreetsioonisüsteemi kahjustavad kemikaalid);
5. palub komisjonil piirduda õigusloomealases koostöös selgelt kindlaks määratud valdkondadega, kus USA-l ja ELil on sarnane kaitsetase või kus on piisavalt alust eeldada, et erinevatest kaitsetasemetest hoolimata on võimalik saavutada ülespoole ühtlustamine või vähemasti tasub seda proovida; palub komisjonil tagada, et TTIPs sisalduvate õigusloomealase koostöö sätetega ei nähtaks lepingust mõjutatud liidu õigusaktide vastuvõtmisele ette menetluslikke nõudeid ega antaks selleks ka jõustatavaid õigusi;
6. kutsub komisjoni tagama, et kõik seadusandjad ja kõik sidusrühmad, keda õigusloomealane koostöö puudutab, oleksid kaasatud võimalikku loodava organi töösse, mille eesmärk on uurida edasise õigusloomealase koostöö võimalusi;
7. palub komisjonil tagada, et läbirääkimistel ei tehtaks järeleandmisi majanduse eesmärkide nimel inimeste tervise, toiduohutuse, loomade heaolu ja keskkonnaalaste eesmärkides²; palub komisjonil arvesse võtta, et kui ELil ja USA-l on väga erinevad normid, siis kokkulepet ei tule, näiteks valdkondades, nagu tervishoiuteenused, GMOD, hormoonide kasutamine veisekasvatuseks, REACH ja selle rakendamine ning põllumajandusloomade kloonimine, mistõttu ei ole nendes küsimustes vaja läbirääkimisi pidada;
8. palub komisjonil pidada peatähtsateks järgmisi õigusliku reguleerimise meetmeid või standardeid, mida ei tohi kahjustada:
 - toimeainete heakskiitmata jätmine ja ELi pestitsiidide jääkide piirnormid;
 - sisesekreetsioonisüsteemi kahjustajatele kehtestatud reguleerivad meetmed;
 - veevarustuse ja kanalisatsiooni valdkonna organisatsiooniline sõltumatus;
 - ELi ühtne lähenemisviis toiduohutusele, sealhulgas loomade heaolu käsitlevad

õigusnormid;

– tarbijale toidualase teabe esitamist käsitlevate ELi õigusaktide kohaldamine;

– Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 536/2014 (milles käsitletakse inimtervishoius kasutatavate ravimite kliinilisi katseid) rakendamine ja eriti nõue avaldada kõigi kliiniliste katsete tulemuste täielik aruanne üldsusele juurdepääsetavas andmebaasis pärast loa andmise menetluse lõpetamist;

– liikmesriikide pädevus korraldada oma tervishoiusüsteemi, sealhulgas ravimite hinnakujundus ja hüvitamine ning ravimite kättesaadavus;

– kosmeetikatoodete koostisainetele kehtestatud piirangud ning kosmeetikatoodete koostisainete ja lõpptoodete loomadel katsetamise keelustamine;

– EL poliitika taastuenergia ja keskkonnahoidliku tehnoloogia valdkonnas ning ELi kliima- ja energiaalaste eesmärkide saavutamine;

– fossiilkütustest sõltuvuse vähendamise meetmed ning ELi ja/või rahvusvaheline tegevus transpordi süsinikusisalduse vähendamisel;

– ökodisaini nõuded energiat tarbivatele toodetele;

9. palub komisjonil jätta kõikidest lepingu sätetest välja kõik avalikud ja sotsiaalteenused; nõuab lisaks, et lepingus ei tohi olla negatiivseid nimekirju, kombineeritud meetmete võtmist või sillaklausleid;

10. kutsub komisjoni tagama, et vajaduse korral jõutakse ühise lähenemisviisini, õigusloomealase koostööni või vastastikuse tunnustamiseni järgmistes valdkondades tingimusel, et ELi õigusnormide tase ei saaks kahjustatud:

– kõigi Euroopa kaitstud päritolunimetuste ja kaitstud geograafilise päritolu tunnustamine ja kaitse USA poolt ning geograafiliste tähiste eksitava kasutamise lõpetamine USA-s;

– looma- ja taimehaiguste integreeritud tõrje;

– antibiootikumide kasutamise vähendamine loomakasvatuses, tagades antibiootikumide tõhususe inimeste ja loomade jaoks;

– loomade identifitseerimise süsteemid ja kooskõlastatud jälgitavussätted, et tagada loomse päritoluga tooteid sisaldava töödeldud ja töötlemata toidu jälgitavus kogu toiduahela ulatuses;

– loomkatseid asendavad meetodid;

– ravimite ja meditsiiniseadmete tootmise inspekteerimine;

– rasvumise, eriti laste rasvumise vastu võitlemise meetmed;

– keskkonnasäästlik riigihankepoliitika;

- ÜRO Euroopa Majanduskomisjoni 1958. aasta ühtsete tehnonõuete kehtestamist käsitleva kokkuleppe ja ÜRO 1998. aasta üldiste tehniliste normide kehtestamise kokkuleppe ühetaoline rakendamine;
 - ülemaailmse ühtlustatud kergeveokite katsetamise korral põhineva parandatud katsesükli ühetaoline kasutuselevõtt ELis ja USAs; turujärelevalve, tootevastavuse sertifitseerimine ja nõuetelevastavuse katse käitamisel ning tulemuste läbipaistvus;
 - kerge- ja raskeveokite üldise klassifikatsioonisüsteemi kasutuselevõtt;
 - tsüaniidi asendamine mäetööstuses;
11. palub komisjonil jätkata ELi ja USA toiduainetesektoris kehtiva varajase hoiatussüsteemi loomimist ja toodete jälgitavuse parandamist Atlandi-üleses kaubavahetuse ahelas, et oleks võimalik võtta kiiremini tervisekaitse meetmeid toiduohu korral;
 12. palub komisjonil tagada, et TTIP tehniliste kaubandustõkete peatükis ei piirataks ELi ja liikmesriikide võimalust võtta meetmeid selleks, et vähendada teatavate toodete, nagu tubaka, suure rasva-, soola- ja suhkrusisaldusega toodete tarbimist ja kahjulikku alkoholitarbimist;
 13. kutsub komisjoni ergutama USAd kaotama ELi loomalihaimporti keelu;
 14. kutsub komisjoni alustama USA reguleerivate asutustega ametlikku dialoogi loomade heaolu teemal; palub komisjonil kaitsta loomade heaolu käsitlevaid sätteid, et saavutada ühtlustamise kõrgeim tase, mida toetavad vajalikud jõustamismehhanismid;
 15. kutsub komisjoni kaubandust ja säästvat arengut käsitleva peatükiga seoses nõudma, et USA järgiks täielikult mitmepoolseid keskkonnaalaseid kokkuleppeid, nagu Montreali protokoll (osoon), Baseli konventsiooni (ohtlike jäätmete piiriülene vedu), Rotterdami konventsiooni (ohtlike kemikaalide ja pestitsiididega kauplemine), ohustatud looduslike looma- ja taimeliikidega rahvusvahelise kauplemise konventsiooni, bioloogilise mitmekesisuse konventsiooni ja Kyoto protokoll, enne, kui nõustutakse õigusloomealase koostööga nendes küsimustes;
 16. kutsub komisjoni hoiduma mitmetimõistetavustest, et vahekohtutel ei oleks suurt tõlgendamisvõimalust, ja tagama lepingus kasutatavate peamiste mõistete selge määratlemise;
 17. kutsub komisjoni olema vastu investori ja riigi vaheliste vaidluste lahendamise mehhanismi lisamisele TTIPsse, sest ühelt poolt võib mehhanism oluliselt kahjustada ELi, selle liikmesriikide ja kohalike omavalitsuste suveräänseid õigusi võtta vastu õigusnorme tervishoiu, toiduohutuse ja keskkonna küsimustes, ning teisalt peaks jääma ELi ja/või liikmesriikide kohtute pädevusse tagada tõhus õiguskaitse, mis põhineb demokraatlikul legitiimsusel otsustada kõiki võimalike vaidlusjuhtumeid pädevalt, tõhusalt ja kokkuhoidu silmas pidades;
 18. kutsub komisjoni kaotama TTIP läbirääkimiste raames kütusemaksuvabastuse kommertslennundusele vastavalt G20 riikide kohustusega lõpetada järk-järgult

fossiilkütuste toetamine;

19. palub komisjonil tagada, et Euroopa Parlamenti teavitataks täielikult läbirääkimiste käigust;
20. kutsub komisjoni jätkama läbirääkimiste läbipaistvuse suurendamist kooskõlas Euroopa ombudsmani 7. jaanuari 2015. aasta soovitudestega;
21. kutsub komisjoni ergutama USAd järgima ELi eeskju läbipaistvuse suurendamisel;
22. palub komisjonil tagada, et TTIP lepingus sisalduv kaubanduse jätkusuutlikkuse mõjuhinnang oleks põhjalik ja seda ajakohastataks niipea, kui tekst on konsolideeritud, ja enne selle lõplikku vormistamist, kaasates sellesse kindlalt sidusrühmad ja kodanikuühiskonna; on seisukohal, et kaubanduse jätkusuutlikkuse mõjuhinnangus tuleks vaadata põhjalikult läbi kõik kavandatavad sätted ning hinnata nende võimalikku mõju reguleerivale õigustikule ja ELi vabadusele järgida tulevikus seaduspäraseid avaliku poliitika eesmärke, ning hinnata seda, kas soovitud eesmärk oleks sama hästi saavutatav muude vahenditega.

PARLAMENDIKOMISJONIS TOIMUNUD LÕPPHÄÄLETUSE TULEMUS

Vastuvõtmise kuupäev	14.4.2015
Lõpphääletuse tulemus	+: 59 -: 8 0: 2
Lõpphääletuse ajal kohal olnud liikmed	Margrete Auken, Pilar Ayuso, Zoltán Balczó, Catherine Bearder, Ivo Belet, Biljana Borzan, Nessa Childers, Mireille D'Ornano, Miriam Dalli, Seb Dance, Angélique Delahaye, Jørn Dohrmann, Ian Duncan, Stefan Eck, Eleonora Evi, José Inácio Faria, Francesc Gambús, Iratxe García Pérez, Elisabetta Gardini, Gerben-Jan Gerbrandy, Jens Gieseke, Julie Girling, Sylvie Goddyn, Matthias Groote, Françoise Grossetête, Andrzej Grzyb, Martin Häusling, Anneli Jäätteenmäki, Benedek Jávor, Josu Juaristi Abaunz, Karin Kadenbach, Kateřina Konečná, Giovanni La Via, Peter Liese, Norbert Lins, Valentinas Mazuronis, Susanne Melior, Miroslav Mikolášik, Gilles Pargneaux, Marit Paulsen, Piernicola Pedicini, Bolesław G. Piecha, Pavel Poc, Annie Schreijer-Pierik, Davor Škrlec, Dubravka Šuica, Tibor Szanyi, Nils Torvalds, Glenis Willmott, Jadwiga Wiśniewska, Damiano Zoffoli
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliikmed	Paul Brannen, Renata Briano, Nicola Caputo, Mark Demesmaeker, Herbert Dorfmann, Eleonora Forenza, Esther Herranz García, Peter Jahr, Joëlle Mélin, József Nagy, Younous Omarjee, Sirpa Pietikäinen, Gabriele Preuß, Christel Schaldemose, Bart Staes, Kay Swinburne, Tom Vandenkendelaere
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliikmed (kodukorra art 200 lg 2)	Ignazio Corrao